

## Tizenhetedik Nemzetközi Nyelvészeti Olimpia

Jongin (Koreai Köztársaság), 2019. július 29. – augusztus 2.

Az egyéni verseny feladatainak megfejtése

## 1. Feladat Szórend:

- (O) V- $l_S$  (S = alany; O = tárgy; V = állítmány)
- (O<sub>1</sub>) V<sub>1</sub>- $l_S^=$  (O<sub>2</sub>) V<sub>2</sub>- $l_S$
- (O<sub>1</sub>) V<sub>1</sub>- $l_{S_1}$ -a (O<sub>2</sub>) V<sub>2</sub>- $l_{S_2}$  (S<sub>1</sub> ≠ S<sub>2</sub>)
- N<sub>1</sub>-a N<sub>2</sub>-a 'N<sub>1</sub> és N<sub>2</sub>' (N = főnév)

magánhangzó előtt: **b** > **w**

Némely igékben a fő utolsó szótagjának magánhangzója a rag első szótagjának magánhangzójához hasonul.

S	$l_S^=$ (S <sub>1</sub> = S <sub>2</sub> )	$l_S$		
		múlt idő	jelen idő	jövő idő
e. sz. 1. sz.	<b>-en-i</b>	<b>-aan</b>	<b>-iin</b>	<b>-an-iin</b>
e. sz. 2. sz.	<b>-en-eb</b>		<b>-eeb</b>	<b>-an-eeb</b>
e. sz. 3. sz. hímnem	<b>-en-e</b>	<b>-oon</b>	<b>-een</b>	<b>-an-een</b>
e. sz. 3. sz. nőnem	<b>-en-u</b>	<b>-een</b>	<b>-uun</b>	<b>-an-uun</b>
t. sz. 1. sz.	<b>-en-ub</b>		<b>-uub</b>	<b>-an-uub</b>
t. sz. 3. sz.	<b>-en-ib</b>		<b>-iib</b>	<b>-an-iib</b>

- (a) 12. **Om benu aneen.** *Ő (nő) a kenyeret vette és ette.*  
 13. **Munuuna wunuub.** *Ő (nő) jön, mi pedig megyünk.*  
 14. **Wingkiiwa wengamburuun.** *Ők énekelnek, ő (nő) pedig hall(ja).*  
 15. **Anon ye weng wengamberenib yee-daraniib.** *Ők a kutyát fogják hallani és fel fognak állni.*  
 16. **Oon wedmaniina karub wedmaneeb.** *Én a halat fogom látni, te pedig a férfit fogod látni.*  
 17. **Ok wedmeena aniin.** *Ő (ffi) a vizet látja, én pedig iszom.*
- (b) 18. *Mi menni fogunk, ők pedig jönni fognak.* **Wananuuwa mananiib.**  
 19. *Én a disznót veszem, ő (ffi) pedig a halat veszi.* **Awon biina oon been.**  
 20. *Ő (ffi) a vizet és a házat látta és a kutyát hallotta.* **Oka ambiwa wedmene anon ye weng wengamboroon.**  
 21. *Te a kenyeret eszed és énekelsz.* **Om aneneb wingkeeb.**

2. Feladat Szórend: A N (A = melléknév, N = főnév).

Színek:	#FFFFFF	#FF0000	#964B00	#000000
állatok	<b>muent-er'ery</b>		<b>s'erkt-er'ery</b>	<b>ler'erg-ery</b>
fák		<b>pekoy-ar'</b>		<b>lo'og-ar'</b>
kerek dolgok	<b>muench-erh</b>	<b>perkery-erh</b>		
minden	<b>muench-ey</b>		<b>s'okt-oy</b>	<b>lo'og-ey</b>

- (a)
- |                                       |                                |
|---------------------------------------|--------------------------------|
| 1. <b>muencherh rohkuen</b>           | G. <i>fehér labda</i>          |
| 2. <b>perkeryerh holeehl 'wernerh</b> | M. <i>piros mogyoró</i>        |
| 3. <b>muencherh nerhpery</b>          | D. <i>fehér bogyó</i>          |
| 4. <b>s'erakter'ery ch'eeshah</b>     | A. <i>barna kutya</i>          |
| 5. <b>muenchar' pyaap'</b>            | H. <i>fehér manzanitabokor</i> |
| 6. <b>pekoyar' tepoo</b>              | K. <i>piros fa</i>             |
| 7. <b>luuehlson' nerhpery</b>         | N. <i>lila bogyó</i>           |
| 8. <b>muenchey cheek'war</b>          | I. <i>fehér szék</i>           |
| 9. <b>muent'er'ery ch'eeshah</b>      | F. <i>fehér kutya</i>          |
| 10. <b>ler'ergery cher'ery</b>        | C. <i>fekete medve</i>         |
| 11. <b>'errwerhson' slekwoh</b>       | L. <i>fűzöld ing</i>           |
| 12. <b>muent'er'ery puuek</b>         | P. <i>fehér szarvas</i>        |
| 13. <b>lo'ogey slekwoh</b>            | O. <i>fekete ing</i>           |
| 14. <b>s'oktoy no'oy</b>              | E. <i>barna cipő</i>           |
| 15. <b>'wer'errgerchson' cher'ery</b> | J. <i>narancsszínű medve</i>   |
| 16. <b>lo'ogey no'oy</b>              | B. <i>fekete cipő</i>          |
| 17. <b>tegee'n nerhpery</b>           | R. <i>sárga bogyó</i>          |
| 18. <b>skoyon rohkuen</b>             | Q. <i>kék labda</i>            |
- (b)
- |                          |                       |
|--------------------------|-----------------------|
| 19. <b>muencherhl</b>    | V. <i>tej</i>         |
| 20. <b>'wer'errgerch</b> | W. <i>éger</i>        |
| 21. <b>luuehl</b>        | X. <i>vad írisz</i>   |
| 22. <b>ler'ergerh</b>    | T. <i>kávébab</i>     |
| 23. <b>pekoyek</b>       | U. <i>vér</i>         |
| 24. <b>skoyon</b>        | Y. <i>ég(bolt)</i>    |
| 25. <b>tegee'n</b>       | S. <i>kanárimadár</i> |
- (c)
26. **'errwerh** — *fű*
  27. **ler'ergerh rohkuen** — *fekete labda*
  28. **perkeryer'ery ch'eeshah** — *piros kutya*
  29. **pyerrp't'ery ch'eeshah** — *vörösésbarna kutya*
- (d)
30. *lila szarvas* — **luuehlson' puuek**
  31. *fehér cipő* — **muenchey no'oy**
  32. *sárga labda* — **tegee'n rohkuen**
  33. *fekete fa* — **lo'ogar' tepoo**

**3. Feladat** Az írás iránya jobbról balra.

- [könyvpahlavi írásban] ↔ [tudományos transzliterációja]:

ا	ʾ, A, h	ل	l	ن, r, w, '	س	s
ب	b	ز	z		ع	c, p
د	d, g, y, Z	ك	k		ش	š
ه	E	ل	l		ط	t
		م	m			

- [[ligatures]]:

اھ	←	ا+ھ	اھ	←	ا+ھ	اھ	←	ا+ھ
اھھ	←	ا+ھ+ھ	اھھ	←	ا+ھ+ھ	اھھ	←	ا+ھ+ھ
اھد	←	ا+ھ+د	اھد	←	ا+ھ+د	اھد	←	ا+ھ+د
اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ	اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ	اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ
اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ	اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ	اھدھ	←	ا+ھ+د+ھ

- [tudományos transzliterációja] ↔ [transzkripció]:

ا	∅, ā	ك	k, -g	ت	t, -d, h
ب	b	ل	l, r	و	w, ō, u, ū
ج	č, -z	م	m	ي	ĵ, -y, ī
د	d, -y, ē	ن	n	ز	z
گ	g	ر	r	'	-∅
ھ	h, x	س	s	—	a, e, i
		ش	š		

(a)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
E	CC	G	Y	D	CC	K	S	V	L	I	Z	P	DD	O	M	B
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
F	X	C	BB	V	AA	J	T	Q	H	T	U	W	R	A	F	N

(b) U. اھھھ = اھھھھ 'hlmn' Ahreman 'a gonosz szellem'.

- (c) EE. اھھھھھ bʾnbšn' bāmbišn királynő  
 FF. اھھھھھھ chʾl čahār négy  
 GG. اھھھھھھ tī tar keresztül, át  
 HH. اھھھھھھ hʾk' xāk föld, por  
 II. اھھھھھھ hwn' xōn vér  
 JJ. اھھھھھھ hwk' hūg disznó

(d)

KK. DKRA اھھھھھ LL. dlwnd اھھھھھ MM. stwl اھھھھھ NN. cmbll اھھھھھ

4. Feladat  $\overset{R}{\downarrow} C_1VC_2$  (V a hangsúlyos magánhangzó)

- északi nyelvjárás:  $R = C_1VC_2$ , de
  - $C_1 = C_2 \Rightarrow R = C_1V$
  - $C_1$  előtt magánhangzó van  $\Rightarrow R = C_2$
- tengerparti nyelvjárás:  $R = C_1V_1C_2V_2$ , de
  - $\neg \exists V_2 \Rightarrow R = C_1V_1C_2$
  - $\exists V_2 \wedge C_2 \in \{C_1, \mathbf{k}, \mathbf{g}, \mathbf{\eta}, \mathbf{w}\} \Rightarrow R = C_1V_1$

( $C_1, C_2$  mássalhangzók;  $V, V_1, V_2$  magánhangzók)

Válaszok:	északi nyelvjárás	tengerparti nyelvjárás
etaleŋa	etaŋleŋa	etaleleŋa
jaga	jaŋjaga	jaŋjaga
gasírana	gaŋsírana	gasirasírana
daramota	daŋaŋmota	daramotaŋmota
pɔwna	pɔwpaɔwna	pɔwpaɔwna
ertɔpa	erŋtɔpa	erŋtɔpaŋtɔpa
dabuka	daŋbuka	daŋbubuka
ŋuŋim	ŋuŋuŋim	ŋuŋuŋim
igónŋ	iŋgónŋ	igónŋgɔŋ

5. Feladat Szabályok:

- szórend:

–  $\boxed{A(T) \text{ nú } B}$  (‘A B van’/‘A B volt’, T = idő:  $\begin{cases} \text{cí} & (\text{múlt idő}) \\ \emptyset & (\text{jövő idő}) \end{cases}$ )

–  $\boxed{S T V O (lé) L D}$

(S = alany, V = állítmány, O = tárgy, L = hely, D = nap)

\* ‘látni’ = yɛn (O) lé

\* mássalhangzó után: lé > é

	idő	‘az imént’/‘mindjárt’	ma	< 3 nap	> 3 nap
• idő:	múlt idő (V)	nô:	bê:	cí nô:	tò nô:
	jövő idő (V)	nú	nú gé:	nú bóy	nú yú:

- e. sz. 1. sz.: n- + T/V

– nb > mb

– nk/ng > ŋk/ŋg

– nn > n

- ˆ, ˜, ˘ után: ˙ > ˘

Válaszok:

- (a) 16. bvúsòw nŭ fò shě ntfŭ. *Bvusɔw holnapután van.*  
 17. me nú ŋgé: nyén kèŋkfŭ lé èbèn. *Én ma meg fogom látni a jamszot.*  
 18. wù tò nô: yèn bèsèn ẽ bvúmbòn. *Ő Bvumbon-on meglátott bennünket.*  
 19. bèsèn nŭ bóy tó fòwǎy bvúzhí:dèn. *Mi Bvuzhiden-en ide fogunk jönni a piacra.*

(b)

Bvutfu, Bvunŋka, Bvuzhi, Bvukema, Bvunŋkaden, Bvuzhiden, Bvusɔw, Bvumbon.

- (c) 20. *Én Bvusɔw-on megsegítettem a férfin.* me ncí nô: nfi dièmsɛn bvúsòw.  
 21. *A tolvaj az imént ellopta a jamszot.* cǝŋ nô: cǝŋ kèŋkfŭ.  
 22. *Én Bvunŋkaden-en meg fogom hallani az autót.* me nú nyú: nyów mutù bvŋŋkâ:dèn.  
 23. *A nõ ma meg fogja ölni a férfit.* kwɔ:n nŭ gé: yó dièmsɛn èbèn.  
 24. *A férfi ma meglátott téged.* dièmsɛn bê: yèn wò lě èbèn.